

BLUMENTÁL

Ročník XXIV

Číslo 11

November 2013

Báseň – rodná sestra modlitby

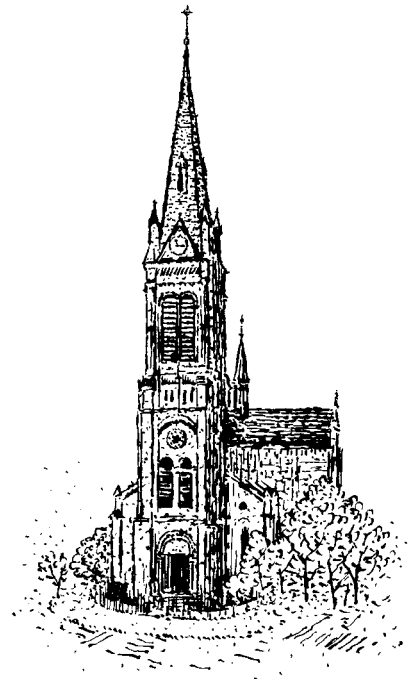
Sviatkom našich vierozvestov 5. júla 2012 bol slávnostne otvorený jubilejný Rok svätých Cyrila a Metoda ako začiatok slávania 1150. výročia prichodu solúnskych bratov k našim predkom. Tento jubilejný rok sa ukončí 31. decembra 2013. Veľké diela a veľké osobnosti si zasluhujú, aby sme si ich pripomínali nielen pri veľkých výročiach, ale azda ešte krajšie sa ovocie ich námah prejavi v tom, ako priamo či nepriamo dokážu oslovit a inšpirovať ľudí aj cez mnohé stáročia až po súčasnosť. Božie slovo nám hlásali ľudským slovom a v reči ľudu.

Aj napriek tomu, že medzi Slovo Boha a ľudské slovo nemožno dať znamienko rovnosti, práve v spojitosti s majestátnosťou božského Slova si možno uvedomiť aj veľkosť ľudského slova. Boh sa cez Zjavenie prihovára človeku tým, čomu rozumieme – ľudským slovom. Logos – vtelené Božie Slovo Ježiš Kristus aj napriek svojej božskej transcendentii zrozumiteľným spôsobom aj tomu najjednoduchšiemu človeku pomocou slova Evanjelia prináša posolstvo o Bohu. Som vďačný cyrilo-metodskému jubileu, že som mal viacero možností a príležitostí uvedomiť si a prežívať vznešenosť postáv svätých Cyrila a Metoda. A jeden z dôvodov je aj krása ľudského slova, inšpirovaného Bohom. Túto skutočnosť som si viac než obvykle uvedomil pred niekoľkými mesiacmi na prednáške nášho farníka, básnika a literárneho vedca pána profesora Viliama Turčányho, v ktorej nám Blumentálom priblížil *Proglas*. V ňom sa prelína chvála sv. Konštantína-Cyrila na Písmo a písmená. Postupne sa vo mne rodila túžba, že aj keď skončí Jubileum, bude vhodné častejšie poukázať na veľký dosah misie zo Solúna na náš duchovný život a kultúru inšpirovanú vierou. Uvažoval som, či tak urobiť v rámci homílií, ale napokon som sa rozhodol, že cez náš farský časopis priblížim niektoré osobnosti z dávnejšej či nedávnej minulosti, alebo dokonca zo súčasnosti, ktoré však majú jedno spoločné – kultivovaným slovom, nachádzajúcim inšpiráciu v Božom slove, napomáhajúcim kultivácii ľudského ducha. Hoci sa jubilejný rok oficiálne skončí posledným decembrovým dňom, úmyselne som toto svoje úsilie naštartoval už teraz, aby som v úvodníkoch od novembra 2013 do júna 2014 v ôsmich etapách vyzdvihol majstrov slova, ktorých v tvorbe sprevádza múdrosť, inšpirácia a svetlo prichádzajúce od nášho Božského Majstra. Sám si pri tom ponechávam určitú voľnosť, pre ktorú osobnosť sa rozhodnem, nielen preto, že mi je bližšia improvizácia než presné a striktné plánovanie, ale skôr preto, aby určité okolnosti, ktoré nie vždy môžem dopredu predvídať, umožnili mi s väčšou spontánnosťou a azda aj aktuálnosťou spájať konkrétnych ľudí fascinovaných Slovom (a slovom) s tým, čo môžeme prežívať v konkrétnej chvíli či už ako jednotlivci alebo ako farské, cirkevné, národné, ba možno aj globálne spoločenstvo.

Poznáte básnika **Vladimíra Kolníka**? Asi by som sa s ním neoznámil, nebyť jeho syna – lekára aj s identickým krstným menom, s ktorým sa poznám z nedeľných svätých omší. A práve jemu vďačím za pozvanie na októbrovú prezentáciu básnickej zbierky jeho otca pod názvom *Verše*. Hneď na titulnej stránke tejto knihy nachádzame krátky životopisný profil autora básni JUDr. Vladimíra Kolníka (1932). Charakterizuje ho ako muža mnohých tvári – syn kulaka, triedny nepriateľ, „petepák“, básnik, stavebný robotník a prokurátor a zároveň milujúci otec rodiny a úprimný kresťan-katolík. Pri spomínanej prezentácii ako aj v úvode k zbierke *Verše* uviedol teatroológ a literárny vedec prof. Július Pašteka, že Vladimír Kolník „nemal rád poetické čačky-mačky (predovšetkým zvonivé rýmy), ale poéziu pravdy. Pravda mu bola pečatou pravosti poézie. Neholdoval rýmom (hoci zavše vedel nimi zazvoniť), zato s obľubou vytváral paradné metaforické prirôvnania či porovnania.“ Keď som spomenul, ako ma zachytila prednáška pána profesora Turčányho, ktorému vďačime za preloženie a prebásnenie *Proglasu* zo staroslovienciny do slovenčiny, práve pri mojej snahe aj na stránkach časopisu Blumentál poukázať na niečo z vnútorného sveta spisovateľa a osobitne básnika (aspoň ako to ja vnímam), uvedomil som si jednu skutočnosť, na ktorú poukazuje Vladimír Kolník v básni „Už niet cesty späť“: *Mocní nám vzali žirnu zem / a zahnali nás do hôr. / Diabol, vždy s mocnými spojený, / nás oplul kameňom. / Ale Slovač Tvoja, Pane, vierou otcov / ako mannou na púšti posilnená prežila... / Keď na hrdlo národa / siahala už smrť, / zrodili naše matky / kňazov a básnikov, vodcov to našich povstaní. / Preto sme ešte tu!*

Náš národ býva neraz vykresľovaný ako národ prostoduchý (určité kruhy radi spájajú prostoduchosť a naše kresťanské základy) ako národ sedliacky, bez kultúry a noblesy ducha. Ale možno v čase, keď sa salónni intelektuáli vo Francúzsku opájali nezmyslami, aké vytvoril vo svojom myslení Jean Jacques Rousseau, náš národ duchovne, morálne, sociálne a kultúrne držali kňazi – buditelia národa. Keď v uplynulom storočí splodinami svojej mysle kontaminoval najmä mládež na Západe iný Francúz – existencialista Jean-Paul Sartre, vtedy vznikali básnicke prvotiny Vladimíra Kolníka, chlapca zo sedliackeho rodu a človeka marginalizovaného vtedajším režimom. Aj toto poukazuje na „trefnosť“

(Dokončenie na s. 7)

*Čo iné by mohlo preklenúť
tie nekonečné vzdialenosti
medzi Bohom a človekom,
medzi nebom a zemou,
časom a večnosťou ako láska?
Veď nie je nič väčšie ako láska!
Ona je ozajstnou veľkosťou,
jediným meradlom,
ktorým sa dá všetko premerať.
Ona zahrňa všetko,
jestvuje od večnosti,
život, ktorý vždy bol
a vždy bude.*

*Ó Láska všetkých lások, večné Božie bytie!
Hovor to slovo „láska“,
hovor ho srdcom
stále znova a pociťíš,
ako sa mi môžeš priblížiť
a splynúť so mnou.*

*Moja Láska
postavila svojim vtelením most,
most uzmierujúci vykúpené lásky.
Môj kríž je pilierom, ktorý ju nesie.
Stojí na pevnom základe mojej vernosti
a rozpína náruč od brehu až k brehu,
dokonca od srdca k srdcu.
Vidiš, tento most je cesta,
po ktorej môžeš kráčať.
Je to moja cesta, moja úprimná láska,
áno, som to ja sám.
Ja som tá Láska, tá vtelená Láska,
ktorá ťa chce priviesť do lona
večnej Božej lásky.*

**Ja som Láska, tá vtelená Láska
Sestra Mária Františka od Ukrižovanej
Lásky, v jednom nezverejnenom liste
(Svetlo 43/2013)**

SPOLOČENSTVO SVÄTÝCH

Slávnosť Všetkých svätých a čas „Dušičiek“ nás okrem posvätnej atmosféry, ktorá nás v tieto dni sprevádza, pohýna zamyslieť sa hlbšie nad zmyslom svojho života a chvíľu postáť.

Dnešný človek nerád počuje slovo svätosť. Zatvára ho do chrámov stredoveku a postavičkám známych biblických príbehov dáva svätôžiaru a vyobrazuje ich s čarovným úsmevom. Umenie ich odzrkadľuje pohľadom svojich čias, a tak odrážajú punc dokonalosti, ako si ju vtedy predstavovali. Ale život svätých, to nie sú krásne farebné postavy z chrámov či ich čarovné úsmevy, ale život podľa požiadaviek Ježiša. Evanjelium nie je ako zoznam lacných úspechov, ale často aj ťažký zápas o vernosť Bohu.

Nemožno tu nespomenúť zástupy mužov, žien a detí, ktoré sa vydali na cestu evanjeliovým životom a dokázali tak svoju lásku a vernosť Bohu. Boli tu ľudia z mäsa a kostí ako my. Mali svoje nedostatky, ale z lásky k Bohu a k blížnemu prekonalí seba. Preto ich Cirkev uctieva, žiada o pomoc a ochranu, a kladie nám ich ako vzor dokonalosti: „Tí, čo sú už v nebi, vzhľadom na svoje dôvernejšie spojenie s Kristom väčšmi posilňujú celú Cirkev vo svätosti, povznášajú kult, ktorý ona vzdáva

Bohu tu na zemi... Prebývajú s Pánom skrze neho, s ním a v ňom neprestajne orodujú za nás u Otca, ... naša krehkosť má veľkú oporu v ich bratskej starostlivosti“ (II. vat. koncil: *Lumen gentium*, č. 49).

Svedectvá o vyzvaní svätých máme od najstarších čias. Najprv sa vzťahovali na mučeníkov, apoštolov a prorokov, potom

(4. stor.) sa rozšírili na vyznávačov, panny a anjelov. Pritom sa jasne robil rozdiel medzi uctievaním Krista a uctievaním svätých. V uctievaní svätých je cieľom vždy sám Boh, ktorý si ľudí vyvolil a vzal do svojho života. Keď vyzývame svätých, svedčíme o tom, že putujúca Cirkev je s bratmi, ktorí dovršili svoj život v Kristovi, spojená do jedného jediného spoločenstva. Jedinečnosť ľudskej dôstojnosti väzí v povolani človeka byť v spojení s Bohom.

Nech nám, pútnikom do nebeskej slávy, pomáha aj táto modlitba sv. Gertrúdy, ktorá slovami vystihla túžbu po večnej bláženosti: *Zatiaľ, Ježišu, Lásko, ochraňuj ma v tomto údolí bied v tieni tvojej lásky. A po dlhých útrapách tohto vyhnanstva uveď ma milostivo do svojej svätyně. Tam sa napijem z vód prameniáciach z tvojej Božskej nehy. Tam sa nasýtím v radosi tvojej sladkej lásky. Amen.* Túto túžbu podobne vyjadril aj svätý Tomáš Akvinský vo svojej modlitbe: *Pane, daj mi seba samého. Po tomto Bohu túžim. Aby ma obmedzeného časovým trvaním objal a naplnil Boh večný. Nech rozlomí putá hmoty a priestoru Boh nesmierny a dá mi poznať tajomstvá vesmíru, ako to len on vie svojou všadeprítomnosťou. To, čo dnes nosím v sebe len ako túžby, to očakávam s nádejou od nekonečne dokonalého Boha. Len on ma môže zbaviť tolkej bytostnej nedokonalosti, lebo ma miluje a chce ma urobiť trvale šťastným.* Peter Čizmár, kaplán

SPOMIENKA VERNÝCH ZOSNULÝCH

Novembrové dni bývajú smutné. Počasie býva chladnejšie, veterné, neraz uplakané. Aj tváre tých, čo tieto chvíle trávia na cintorínoch, sú smutné. V očiach sa zrači výčitky: „Keby dedko ešte vydržal jednu zimu...“, „Keby babka nebola ochorela...“, „Keby sa môjmu priateľovi či dokonca môjmu vlastnému dieťaťu nebolo stalo ono osudné nešťastie...“

Do tohto nášho zármutku zaznievajú slová útechy evanjelia: *Nech sa vám srdce nestrachuje, v dome môjho Otca je mnoho príbytkov.* Tieto slová nie sú nejakou lacnou útechou rečníka. Vyslovil ich ten, ktorý vstal z mŕtvych. Pri kresťanských pohreboch ich v jeho mene opakuje kňaz, ktorého na to cez apoštolské nástupníctvo a svojho biskupa poveril on – Kristus.

Pri jednom pohrebe istý náš otec biskup dôrazne vyzýval, aby sa miesto rozlúčky nevolalo domom smútku, ale domom nádeje. Čudoval som sa, prečo chce meniť to pomenovanie. Teraz však rozumiem, že tu nejde ani tak o názov, ale v podstate o náš základný postoj k životu a smrti. **Nádej nás kresťanov je silnejšia ako zármutok.** Pravdaže, aj nás kresťanov trápi odchod blízkeho. Veď i náš Pán zaplakal nad smrťou Lazára a učil nás plakať s plačúcimi. Hoci nás zarmutuje neodvratný údel smrti, posilňuje a potešuje nás prisľub budúcej nesmrteľnosti.

Začiatkom februára 2003 sa v USA stala tragédia. Zrútil sa raketoplán Kolumbia. Veliteľ kozmickej lode Rick Husband bol praktizujúci kresťan (hoci nie katolík). Bol aktívnym laikom vo svojej cirkvi a také boli aj jeho žena a dve deti. Spieval v zборе. Krátko pred svojim odletom do vesmíru povedal: „Je to nádherný pocit jedno-ducho zaspievať pieseň, aby sme povedali Bohu, ako veľmi ho milujeme. Som užas-

nutý z Božej dobroty, ktorá nás pozhnalá týmito dvomi nádhernými deťmi!“ Nemyslel len na svoju rodinu, na cestu si zbral predmety pre detský domov, ktoré chcel po návrate deťom odovzdať ako darčeky z vesmíru. Členom posádky bol aj astronaut Michael Anderson, tiež manžel a otec, jednoduchý kresťan. Anderson žil vo vedomí, že stretnutia a skúsenosti človeka nie sú náhody: „Zažil som, že sa milióny vecí prihodili práve v správnej chvíli, aby sa splnili moje sny. Viete, tu je niekto, kto to má všetko pod kontrolou,“ povedal Anderson pred odletom. Zomreli v nádeji svojej viery v Krista. Kňaz, ktorý im pripravil rozlúčku, povedal: „Pre nás by bolo lepšie, keby Rick a Mike boli s nami.“ Hneď potom však vyjadril svoju nádej slovami: „Ale teraz sú obaja u Ježiša, a to je lepšie pre nich.“

Keď smútime pre smrť blízkeho, majme pohľad upretý na Pána Ježiša, ktorý premohol smrť a išiel nám pripraviť miesto. Náš Pán nás všetkých pozýva, aby sme ho prijali ako Cestu, Pravdu a Život. Povedal: „Nik nepríde k Otcovi, ak nejde cez ňu.“ Tak náš život nebude tmavou nocou; naša viera nám dá, aj keď neraz cez slzy, vidieť zorničku nášho približujúceho sa veľkonočného rána vo zmŕtvychvstalom Kristovi s jeho matkou, ktorá mu bola úplne pripodobnená. **Ján Sitár, kaplán**

ODKIAĽ SI, JEŽIŠ?

Uprostred výsluchu kladie Pilát Ježišovi otázku – „Odkiaľ si?“ On hovorí, že je kráľ, ale jeho kráľovstvo nie je z tohto sveta. A naznačuje aj, prečo prišiel na túto zem: *Ja som sa na to narodil a na to som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde (Jn 18, 37).*

Pilát sa pýta Ježiša, odkiaľ je, aby porozumel, kto je Ježiš a čo asi chce. Aj my sa pýtame: „Kto si, Ježiš a odkiaľ si prišiel?“ Ježiš o sebe tvrdí, že je z neba, z hora – od Otca. Teda jeho Otec je v nebi (Jn 8, 23). Ale ľudia si o jeho pôvode myslia iné. Hovorია: *Vari to nie je Jozefov syn... ako teda hovorí: „Zostúpil som z neba“ (Jn 6, 42).* Alebo: *Vari to nie je tesár, syn Márie a brat Jakuba a Jozesa...? A pohoršovali sa na ňom (Mk 6, 3).* Oni si myslia, že vedia, kto tento Ježiš je a odkiaľ pochádza. Je predsa jedným z nás. Jeho nároky na Božstvo chápu iba ako trúfalú opovážlivosť. Teda to, odkiaľ Ježiš je – je zároveň pre nich a aj pre nás známe i neznáme. Niečo ľudia vedia a niečo nevedia ani pochopiť a ani prijať. Odpovedať na otázky **kto je Ježiš, odkiaľ pochádza, prichádza**, je cieľom práve štyroch evanjelií, aby na to dali odpoveď. Keď Matúš začína evanjelium Ježišovým rodokmeňom, chce tým dať hneď na začiatok odpoveď na otázku o Ježišom pôvode. Z pohľadu Matúšovho evanjelia sú pre porozumenie toho, odkiaľ Ježiš pochádza, rozhodujúce dve mená: Abrahám a Dávid. Spomina ich hneď v úvode rodokmeňa a rodokmeň začína písať od Abraháma. Potom uvidíme rozdiel

medzi Lukášom. Abrahám dostal od Boha prísľub: *V ňom (Ježišovi) budú požehnané všetky národy zeme* (Gn 18, 18). A v Ježišovi sa ten prísľub naplňa. A aj tu už vidíme náznak univerzálnosti Ježišovho poslania – on je tu naozaj pre všetky národy. Môžeme si to spojiť so záverom Matúšovho evanjelia, kde Ježiš posielal svojich učeníkov k všetkým národom (Mt 28, 19). A potom Boží prísľub Dávidovi – aj ten sa naplňa: *Tvoj trón bude upevnený naveky* (2 Sam 7, 16). **Kristovo kráľovstvo bude trvať naozaj naveky a aj trvá. Pekelné brány ho nepremôžu.** (Ježiš podľa židovského zákona patrilo do Dávidovho rodu podľa línie svojho pozemského otca – teda pestúna Jozefa.) Tento Matúšov rodokmeň je rodokmeňom mužov, no okrem Márie, ktorou sa končí, sú v ňom spomenuté aj štyri mená iných žien: Tamara, Rachab, Rút a Uriášova žena. Prečo evanjelista vybral práve tieto? Zvykne sa poukazovať na to, že všetky boli hriechnice – z toho by teda mohlo vyplývať, že Ježiš vzal na seba všetky hriechy sveta. Zaujímavé však je aj to, že ani jedna z nich nebola židovka. Prostredníctvom nich teda vstupuje do Ježišovho rodokmeňa opäť svet nežidovských národov. Znova tá univerzálnosť spásy – **teda nielen pre židov prichádza Kristus, ale pre celý svet.**

A na konci rodokmeňa stojí Mária. Aj keď celý rodokmeň je napísaný podľa schémy: Abrahám splodil Izáka..., teda mužská línia. V Ježišovom prípade sa už nehovorí o splodení, ale sa píše: *Jakub splodil Jozefa, manžela Márie, z ktorej sa narodil Ježiš, nazývaný Kristus* (Mt 1, 16).

Potom v Matúšovom evanjeliu nasleduje rozprávanie o Ježišovom narodení, v ktorom Matúš vysvetľuje, že Jozef nebol Ježišovým otcom a že Jozef dokonca chcel Máriu prepustiť pre domnelú neveru, keď sa dozvedel, že je v požehnanom stave a on vedel, že to dieťa nie je jeho. Vtedy zasahuje Boh a Jozef vo sne dostáva správu: *To, čo sa v Márii počalo, je z Ducha Svätého* (Mt 1, 20).

Otcom Ježiša v pravom slova zmysle na základe Svätého písma je teda sám Boh.

Pozrime sa ešte krátko na rodokmeň, ktorý sa nachádza v Lukášovom evanjeliu. Sú tu nápadné rozdiely. Svätý Otec Benedikt píše, že je ťažké zrekonštruovať zdroje – tradície, s ktorými jednotliví autori pracovali a dodáva, že autorom ani tak veľmi nemusí ísť o konkrétne mená, ako o symbolickú štruktúru, v rámci ktorej sa ukazuje Ježišovo postavenie v dejinách a jeho poslanie.

Jeden zo zaujímavých rozdielov je v tom, že Lukáš nejde tak ako Matúš od koreňov k súčasnosti, ale naopak – od Ježiša zostupuje ku koreňom, aby na konci ukázal, že posledný koreň (pôvod) samého **človeka** je sám BOH. *Že na začiatku ľudského bytia stojí BOH. Set bol od Adama, Adam od Boha* (Lk 3, 38). Lukáš tým, že sa vracia až k Adamovi, chce ukázať, že v Ježišovi má ľudstvo svoj nový počiatok.

Evanjelista Ján, ktorý síce nepíše nijaký rodokmeň, predsa do svojho úvodu vkladá odpoveď na otázku, odkiaľ je Ježiš. *Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha*

a to Slovo bolo Boh... A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami.

Ježišovo telo – jeho ľudská existencia je príbýtkom – stánkom Slova. Ide o zjavnú narážku na svätostánok putujúceho Izraela. Ježiš je takpovediac stánkom stretnutia – je celkom reálne tým, čoho stánok na púšti a neskôr jeruzalemský chrám boli len symbolom.

Ježišov pôvod je samým počiatkom – prazákaldom, z ktorého všetko pochádza.

On, ktorý je počiatkom a začiatkom všetkého, a ktorý prichádza na túto zem – s ním sa tak začína nový druh človečenstva – ľudstva. *Tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi. Tým, čo uverili v jeho meno, čo sa nenarodili ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha* (1, 12 – 13).

V jednej z rukopisných tradícií Svätého písma sa posledná veta nachádza v jednotnom čísle, nie v množnom: *čo sa nenarodil z krvi...*, potom by tieto slová mohli byť jasným poukazaním na panenské počatie a narodenie, ale to je teraz vedľajšie.

Text jasne hovorí o tých, ktorí uverili v Krista a prijali nový pôvod. Všetci veriaci sa v podstate najprv zrodili z krvi a z vôle muža. Viera im však udeľuje nový zrod. Vstupujú do pôvodu Ježiša Krista. Zrodili sa z Boha. Tí, čo uverili v Krista – stali sa Božími deťmi.

Martin Majda, kaplán

Z katechéz podľa knihy Svätého Otca Benedikta XVI.: *Ježiš Nazaretský* na svätej omši pre mladých

DUCHOVNÝ KONZUMIZMUS ALEBO KONZUMNÉ KREŠŤANSTVO?

V našich obchodoch a obchodných domoch sa nám ponúka veľa tovaru. Niektoré výrobky potrebujeme na prežitie, iné spotrebujeme viac alebo menej. Sú aj také, ktoré sú nám zbytočné alebo nadbytočné. Hovoríme preto o konzumnom (spotrebnom) spôsobe života. Takýto prístup dokážeme ľahko preniesť aj do náboženskej a duchovnej oblasti, čo prináša mnohé nebezpečenstvá, ako to ukazujú nasledujúce vybrané javy a príklady.

Niektorí kresťania katolíci pristupujú práve takýmto spôsobom k pravdám viery a mravov. Vnímajú ich ako tovar, ktorý môžu prijať alebo odmietnuť podľa svojho rozhodnutia. Takto sa náboženstvo stáva osobnou „skladačkou“. Každý veriaci by si potom mohol „poskladať“ svoju vieru a svoj mravný kódex, pričom by si mohol zmiešavať aj prvky z rôznych iných filozofií a náboženstiev, ktoré by mohli byť aj samy osebe dobré. Ale takéto náboženstvo už nie je viac zamerané na pravého Pána Boha, ale na človeka, ktorý si ho „vyrába“ podľa „svojich“ potrieb. Je to náboženstvo ľudského „ja“ (porov. Pápežská rada pre kultúru, *Kde je tvoj Boh? Kresťanská viera pred výzvou náboženskej lahostajnosti*, SSV, Trnava 2005, s. 31 – 32). Avšak pravá viera je nezaslúžený Boží dar, teda milosť, ktorú nám Pán Boh vliat pri krste. Na tento dar máme odpovedať mravne dobrým náboženským a ľudským životom, nie podľa svojej miery, ale podľa Božích smerovníkov. Pravdy viery a mravov tvoria jeden poklad, ktorý Cirkev prijala od Pána, aby ho strážila a odovzdávala ďalším generáciám

skrze zdravé učenie a dobré životné svedectvo (porov. *Lumen fidei*, b. 46, 37 – 49).

Inou oblasťou, v ktorej sa prejavuje konzumný prístup, je slávenie a prijímanie sviatostí. Ľudia sa nesprávne pýtajú: „Koľko (peňazí) stojí svätá omša, krst, či sobáš?“ Sviatosti sa nedajú kúpiť, neplatí sa za ne ako za tovar! Buď ich človek môže alebo nemôže prijať. Základné podmienky pre ich prijatie vyplývajú z Kristovho zákona. Cirkev ich potom bližšie spresňuje, nie však svojvoľne alebo mocensky, ale vo vernosti Pánovi a v službe človeku, pre spásu duší. Ak by si niekto pýtal alebo ponúkal hocijakú sumu peňazí alebo inú hmotnú vec za sviatosť, vystavil by sa *svätokupectvu*. Pri tomto hriechu sa neoprávnené podriaďuje a meria svätá vec, ktorá má nevyčísliteľnú duchovnú hodnotu, nejakou hmotnou vecou, napr. peňažnou sumou (porov. *Katechizmus Katolíckej cirkvi*, b. 2121).

Iný prejav povrchného konzumizmu sa objavuje v osobnom spôsobe, akým sa niektorí veriaci zúčastňujú na svätej omši. Sú skôr pasívnymi poslucháčmi Božieho slova a nezúčastnenými divákmi liturgického slávenia, len aby „mali za tým“. Iní zase po-

vrchne prijímajú Eucharistiu: bez predchádzajúcej osobnej modlitby a bez sústrednosti voči Najsvätejšiemu, ktorý je prítomný v malom prepodstatnenom chlebe. Alebo ho len tak narychlo prijímajú bez vďaky, poklony a oslavy. Hneď zabudnú, že sa ich telá i srdcia stali príbytkom Najvyššieho. Bežnou hranicou zabúdania sa stáva pre mnohých brána kostola. Keď cez ňu prejdú do sveta, začnú sa riadiť jeho kritériami. Zrazu je akoby všetko dovolené! Klebetenie, ohováranie, neoprávnené posudzovanie druhých, ba až ich osočovanie či iné hriechy. Avšak akýkoľvek hriech „zabíja“ posvätné v nás! Tu sa ocitáme na ceste, ktorá môže ľahko viesť k hriechu svätokrádeže, teda k neúctivému prijímaniu a zaobchádzaniu so svätými vecami, ktorými sú predovšetkým sviatosti (porov. *Katechizmus Katolíckej cirkvi*, b. 2120).

Na týchto niekoľkých príkladoch možno vidieť, že duchovný a náboženský konzumizmus je veľmi nesprávny a nebezpečný. Konzumné kresťanstvo je falošné! Ide v ňom o karikatúru právd viery a mravov. Kostol nie je obchodný dom, z ktorého si vyberáme svojvoľne nejaký tovar. Náboženský život nekončí pri bráne kostola, ale za ňou pokračuje. V bežnom živote máme konať v zameraní na Pána a k nemu máme vždy prichádzať do chrámu. Namieste je teda otázka: Chceme byť karikatúrami alebo pravými svedkami Ježiša Krista?

ThDr. Michal Vivoda

NÁŠ ROZHOVOR

Prešlo už niekoľko mesiacov, čo nás prekvapila správa, že aj pán kaplán JOZEF PAJERSKÝ odchádza do inej farnosti. Tá správa zaskočila mnohých, lebo prišla prakticky „po čase“ obvyklých výmen kňazov. Doteraz sme čitateľom BLUMENTAL-u dlhší rozhovor s naším bývalým pánom kaplánom. Aj keď od odchodu pána kaplána uplynul dlhší čas, veríme, že našich čitateľov tento rozhovor poteší.

● Povedzte, pán kaplán, aj Vás správa o preložení prekvapila a trochu aj rozsmútila, alebo ste sa jej aj potešili...?

- Najprv sa chcem poďakovať za túto možnosť pozdraviť Blumentálcov, keďže ten môj presun do inej farnosti bol dosť rýchly, takže som sa nestihol so všetkými rozlúčiť. Táto zmena v mojom kňazskom živote bola už tretím presúvaním, tretím lúčením s jednou rodinou a vstupom do novej. Nie sú to jednoduché zmeny, veď práca nás kňazov je v podstate o budovaní vzťahov. Vždy je to aj bolesť, veď s mnohými sa už prestanem stretávať tak často a pravidelne ako dosiaľ. Na druhej strane, tieto chvíle, aj keď sú náročnejšie, pomáhajú aj nám kňazom pozrieť v správnej perspektíve na našu prácu - sme Božie nástroje, ktoré Boh používa tam, kde to on vo svojich plánoch uzná za najvhodnejšie. A ak som bol poslaný na Dlhé diely, je to zrejme preto, lebo moja služba je potrebná tam.

● Nedá mi nevrátiť sa k nášmu rozhovoru, keď ste sa predstavovali našim čitateľom. Prezradili ste, že ste licenciát robili z pastorálnej teológie, a na otázku, čo pre nás Blumentálcov znamená, že budú mať kňaza s touto špecializáciou, ste odpovedali diplomaticky: „Uvidíme“. Akú odpoveď by ste dali dnes?

To by asi mali posúdiť sami Blumentálcovia, či moje štúdiá niečo znamenali pre farnosť... Asi by bolo potrebné urobiť jedno rozlíšenie na dve oblasti, ktoré sa však nedajú, ani nemajú oddeľovať: akademická a pastoračná oblasť. Je pravda, že licenciát z pastorálnej teológie využívam hlavne v akademickom prostredí pri vyučovaní na fakulte. V pastoračnej je tento titul, myslím, druhotný. Ba niekedy by mohol byť aj akousi brzdom, keby človek namiesto starosti o dušu robil iba vedecké prednášky. Mám veľa spolubratov, ktorí nemajú takéto „tituly“, ale sú úžasnými kňazmi a Boh robí cez nich veľké diela. Ale aby som zas úplne nepodcenil teologické vzdelanie, musím povedať, že je potrebné a z vlastnej skúsenosti viem, že pomáha povzniesť sa nad niekedy príliš zaužívané, ale málo podložené a vysvetlené spôsoby vyjadrovania i ikonania v pastorácii. Štúdiom sa človek akoby trochu povzniesol nad labyrinty dnešnej komplexnej reality, ako keby bol v nejakom vrtulníku na vyhladkovom lete, ale potom treba v správnom čase pristáť opäť na zemi...

● Vy teraz nie ste len kaplánom vo farnosti na Dlhých dieloch (aká to „náhoda“ u nášho dlhoročného správcu farnosti vdp. Herényiho), ale pôsibíte aj na Cyrilo-metodskej bohosloveckej fakulte. Čo Vám dvojročné pôsobenie v Blumentáli dalo pre túto

Pri obraze Matky dobrej rady v Genazzane

dvojtitú prácu: pastorácia vo farnosti aj výchova budúcich kňazov?

- V blumentálskej farnosti som nazbieral mnoho pastoračných skúseností, prišiel som do kontaktu s mnohými ľuďmi, naučil som sa lepšie spolupracovať, keďže sme pracovali v „tíme“. Veľmi si cením tieto skúsenosti, isto mi pomohli dozrieť aj na ľudskej rovine, aj ako kňazovi. Aj keď je moja nová farnosť dosť odlišná od Blumentálu, myslím si, že moja aktuálna práca je poznačená v dobrom zmysle týmito skúsenosťami. A na fakulte sa o tieto skúsenosti opieram ešte asi viac. Myslím si, že aj študenti majú radi, keď je prednáška oživená príkladmi z pastorácie.

● V súčasnosti vo svete a, žiaľ, už aj u nás veľmi rezonuje téma rodiny, skutočnej kresťanskej rodiny a jej vplyv na budúcnosť - možno povedať nielen nášho národa, ale aj ľudstva. Vy sám ste podľa vlastnej skúsenosti vo svojej rodine vysoko hodnotili jej prínos na formovanie budúcej generácie. Čo by ste odkázali našim veriacim, najmä mladým rodinám v tejto dnes veľmi citlivej oblasti, keď priamo v školách zavádzaním sexuálnej výchovy už malých detí ohrozujú ich zdravý telesný a duševný vývoj?

- Treba byť bedlivý, ale nemať strach a nerobiť paniku. Vnímam veľký kultúrny tlak proti rodine. Ak však veríme v pôsobenie Boha, ktorý je láska, máme istotu, že láska z tejto zeme nevymizne. Okrem programov namierených proti rodine, ktoré ste spomenuli, a ktoré sú tak jemne rafinované, že niekedy nie je jednoduché vyznať sa v nich a urobiť si o nich jasný, múdry úsudok, je tu aj jasný program za rodinu - ten, ktorý naprogramoval Boh, keď nás stvoril na svoj obraz. A ja verím, že Boh zvládne podporu tohto programu. Dôkazom toho je aj synoda, ktorá sa pripravuje v Cirkvi práve na tému rodiny.

● Spomenuli ste, že práve oblasť manželstva a pastorácie rodín je Vašou srdcovou záležitosťou. Mohli ste svoju predstavu pri plnom zaŕazení v našej farnosti uskutočniť? Viedli ste prípravu mladých na manželstvo? Akí sú mladí, čo prichádzajú na prípravu?

- V tejto oblasti by som povedal, že moje pôsobenie v Blumentáli bolo hľadaním a objavovaním ciest. Spoznal som mnohé rodiny, a tieto stretnutia boli pre mňa vždy potešením, lebo vidím v nich budúcnosť aj veľkej blumentálskej rodiny. Tešili ma napríklad mladé rodiny zo zboru Běčkarov, s ktorými som bol často v kontakte vďaka utorkovým „mládežkám“. Podarila sa nám dokonca aj duchovná obnova pre nich, čo s deťmi je zložitejšie ako pri mládežníckych akciách. Kaplán Janko zas rozbiehal stretnutia iných rodín každý mesiac na fare. Trochu ma mrzí, že sme premeškali Svetové stretnutie rodín, ktoré sa minulý rok konalo nie až tak ďaleko - v Miláne. Ale akosi neskoro som si uvedomil túto príležitosť. Najbližšie stretnutie takéhoto typu sa koná vo Philadelphii, čo asi neprípadá do úvahy. Ale hádam potom zavíta zas do Európy, uvidíme... Prípravu snúbencov som nemal na zodpovednosť, tam som iba občas vypo-mohol kaplánovi Jankovi.

● Nedá mi nedotknúť sa otázky mladých mužov alebo aj malých chlapcov pomôcť svojej farnosti službou pri oltári ako miništrant. Kde sa vytratila v minulosti túžba takmer každého chlapca z veriacej rodiny stať počas svätej omše pri oltári s kňazom?

- Nedostatok miništrantov, hlavne počas svätých omší cez týždeň, je problém, ktorý trápi mnohé bratislavské farnosť. Príčin je asi viac. Je pravda, že aj veriacich rodín, z ktorých väčšinou pochádzajú „stabilní“ miništranti, je menej. Aj v kostole je menej ľudí. Takže to všetko akosi súvisí. Treba sa však skôr pýtať, čo sa dá robiť. Len nariekať nad tým, ako to bolo kedysi, a ako to je dnes, isto tejto situácii nenapomôže, skôr jej priťažuje. Učíme sa vážiť si každého, pozývať chlapcov do tejto služby, okrem toho sme ponúkali možnosť miništrantského futbalu každú nedeľu popoludní. Výsledok nebol ten, že by sa opäť objavili rady miništrantov ako v deväťdesiatych rokoch, ale myslím, že zmysel to malo.

● A ešte otázka, ktorú si neodpustím. Týka sa obrazu našej Matky dobrej rady: povedali ste, že keď sa dostanete do Ríma, „máte chuť“ navštíviť Genazzano, kde je originál fresky, podľa ktorej bola vyhotovená naša blumentálska kópia. Boli ste?

- Áno, bol som! Hneď počas prvého roku, čo som bol v Blumentáli. Ešte v takom prvom nadšení. Je to pekné pútnické miesto neďaleko Subiaca, iného, mne milého miesta v okolí Ríma -, tam sv. Benedikt začal svoje dielo. V Genazzane pôsobia augustiniánski rehoľníci, aj som chcel s nimi nadviazať bližšiu komunikáciu, ale potom to akosi nevyšlo. Oni sami však boli

milo prekvapení, keď som im hovoril o kópii ich milostivého obrazu u nás v Bratislave. A zaujímavé bolo spojenie z ďalším miestom – Skutari v Albánsku, odkiaľ tento obraz podľa legendy pochádza. Pôsobí tam jeden salezián, ktorého osobne poznám.

● **Iste Vám nie je neznáme, že v októbri sme oslávili v Blumentáli 125. výročie jeho konsekrácie. A v našom BLUMENTÁL-i si okrem tohto vzácneho jubilea môžeme pripomenúť, že práve v októbri 1990 vyšlo je-**

ho prvé číslo a že o rok, ak Pán dá, bude mať náš farský časopis tiež také malé štvrtstoročné jubileum. Čo by ste teda, pán kaplán, zaželeli Blumentálu – a teda aj Blumentálcom k jubileu ich chrámu, a čo farskému časopisu, k budúcemu 25. ročníku?

– Pri jubileu Blumentálskeho kostola by som isto rád zaželel, aby naďalej tento chrám plnil svoje poslanie, pre ktoré bol pred 125 rokmi posvätený – aby bol, povedané biblickým výrazom, domom modlitby pre mnohých. To je pranie spoločné

pre Blumentál i pre Blumentálcov. A farskému časopisu – nech naďalej slúži duchovnému formovaniu tých, čo ho čítajú, ako aj vytváraniu akéhosi spojiva medzi jednotlivcami i rôznymi skupinami a spoločnosťami, ktoré v tejto veľkej farnosti žijú.

Za všetkých Blumentálcov, predovšetkým za čitateľov nášho farského časopisu ďakujem vdp. ThLic. Jozefovi Pajerskému, že si našiel čas na tento rozhovor.

X. Duchoňová

NAŠA FARSKÁ UNIVERZITA

Dokončenie z predchádzajúceho čísla

Svätí Cyril a Metod – zdravé srdce národa

Pomaly a isto sa Rok viery ako aj Rok svätých Cyrila a Metoda chýli ku koncu. Čo nám oba súběžne prežívajú roky dali? Čo nám mali dať? Celkom iste je to znovu nadobudnutie istoty vo viere a rast v zodpovednosti voči sebe i voči iným. Prečo? Potrebujeme sa zmeniť, nanovo prežiť svoje znovuzrodenie, zamyslieť sa nad týmto všetkým. Potrebujeme si uvedomiť, čo stvárnjuje srdce človeka i národa – je to naša viera.

Týmto slovami sme v októbri sme viedli slová košického pomocného biskupa Mons. Stanislava Stolárika, ako nám ich do tejto rubriky pripravil a poslal vdp. Daniel Dian. V tomto čísle ponúkame našim čitateľom druhú časť príhovoru otca biskupa, ktorý súvislosti s Rokom viery a Rokom svätých Cyrila a Metoda vo svojom príhovore pokračoval:

Ako ďalej?

Ako teda ďalej na ceste plnej nástrah a pokušení, ktoré by nás chceli zviešať z Božej cesty reprezentujúcej Božské Srdce, ale i srdcia našich vierozvestov svätých Cyrila a Metoda? Pohliadnime aj na Nepoškvrnené Srdce Panny Márie, ktoré bolo uchránené od každej formy hriechu, ale zároveň vieme, čo si Mária vpúšťala do svojej mysle, do svojho srdca. Vieme, že to boli slová a skutky Pána Ježiša, ktoré si Mária zachovávala vo svojom srdci (porov. Lk 2, 51). Do svojho srdca si vpúšťala iba to, čo súviselo s Ježišom. Ak naozaj nechceme, aby prosebná modlitba zo záveru litánie k Božskému Srdcu: *Ježišu, tichý a pokorný srdcom, pretvor naše srdce podľa svojho srdca*, bola len magickou formulkou, ale úprimnou modlitbou, musíme striehnuť na to, aké obrazy a slová z televízie, novín, kníh a časopisov vpúšťame do svojho srdca. Lebo to, čo vchádza do nášho srdca, to z neho bude vychádzať.

Je veľmi dôležité, aby sme prijímali sviatosti, najmä sviatosti pokánia a Eucharistie, lebo vždy je to živé stretnutie Kristom. Ak sú tieto naše stretnutia obohatené čítaním Svätého písma, pravidelnou modlitbou a ďalšími praktikami duchovného života, stále živíme v sebe nádej, že naše srdce nestvrdne pred Pánom ani voči ľuďom alebo, že ho dokonca nestratíme. Touto cestou životného smerovania musíme pokračovať.

Vráťme sa k prvotnému nadšeniu

Do jedného cirkevného zboru sa po rokoch vrátil človek, ktorý medzitým veľmi zbohatol. Keď sa ho blízki ľudia pýtali,

ako k tomu došlo odpovedal: Keď som zarobil prvý dolár, povedal som si, že si ho odložím a navždy si ho uchovám ako prejav mojej vďaky voči Bohu. Ale do farnosti prišli misionári s prosbou o podporu misií. Uvažoval som vo svojom srdci a ten dolár, ktorý som si chcel uchovať, som im daroval. Dal som im všetko, čo som mal. Asi práve preto ma Pán požeňal, že dnes som taký bohatý. Vtedy mu jedna členka zboru povedala: Aj dnes obetuj Bohu všetko, čo máš! Predstavte si, žeby v tejto chvíli mal onen človek obetovať všetko svoje bohatstvo na misie. Ako by ste zareagovali vy, ktorí máte svoje rodiny? Aj tento príbeh treba správne pochopiť.

Vráťme sa k svojmu prvotnému nadšeniu, keď sme vedeli obetovať pre Ježiša všetko: svoju energiu, nadšenie, zápal. K tomu nadšeniu sa vráťme! Vy, ktorí ste tu so svojimi deťmi, svedčíte o tom, že nasadenie pre Ježiša odovzdávate ďalej vo svojich rodinách. Ale viete, že možno viacerí aj z vašich rodín zanechali svoj prvotný zápal pre Krista. Vieru v rodinách nepraktizujú a neodovzdávajú ďalej. Stvrdlo im srdce pre Božie veci. Na nich pamätajte vo svojich modlitbách, aby to všetko dobré, čo kedysi bolo v ich srdciach, sa znova rozvietilo. Nie je dobré, ak srdce človeka, ktoré kedysi horelo pre Krista, zostane zatvrdnuté.

Aj keď nasledovné prirovnanie môže mať svoju slabinu a spočiatku nemusí obstáť, predsa ho poviem: ak sa môže prenášať choroba, tak sa môže prenášať aj zdravie. Totiž, nikto nebude sponchybovať, že príklad človeka zdravého srdca bude oslovovať a priťahovať iných ľudí. Také zdravé je srdce svätých Cyrila a Metoda a ono oslovuje a priťahuje. Ich srdcia sú pravdivé, stále, verné, nezatrpnuté, odolné voči pokušeniam, nástrahám a lákadlám, lebo boli neustále úprimne otvorené a tvárne na Božie vnuknutia, Božiu pomoc a milosť. Neboli pohodlné ani uspané, ale pohotové. Ich srdce zbytočne nekalkulovalo, ani nebolo vypočítavé. V tom tkvie tajomstvo zdravia a sily ich srdca, lebo v plnej

dôvere zverili svoju starosť na Pána, ktorý sa o všetko ostatné postará (porov. Ž 55, 23; 1 Pt 5, 7). Aj preto ich dielo pretrvalo, vlastne nie ich, ale Božie dielo. Boli novými evanjelizátormi svojich čias, od ktorých sa máme čo učiť. Práve takéto zdravé srdcia svedkov našich čias, aj podľa vzoru svätých Cyrila a Metoda, sú nádejou novej evanjelizácie vo svete i v našom národe.

Zdravé srdce – nádej novej evanjelizácie

Že ich srdcia boli také, to neprišlo samo, o to sa starali od svojej včasnej mladosti. Ich príklad nech je pre nás ako zvon, ktorý udrží pri zdraví zdravé srdce národa, chorľavejúce uzdraví a stvrdnuté obmäkčí. A to v plnej dôvere v mocné orodovanie Panny Márie, ktorej slová z Fatimy (1917) ešte svätí Cyril a Metod nemohli počuť, ale podľa ktorých viedli svoju misiu: *Moje Nepoškvrnené Srdce zvíťazí!* A tak záleží aj na tom, koľkých svedkov cyrilo-metodskej tradície prebudi pri príklade dnes, ktorý prinesie hojné Božie požehnanie a jeho víťazstvo v srdciach jednotlivca i národa. Cyrilo-metodský odkaz je živý a aktuálny aj dnes. Svätí Cyril a Metod nám ohlásili v pravde Evanjelia liek zdravého srdca národa. Je len našim prejavom múdrosti, aby sme ho prijali.

Preto v modlitbe prosme: *„Nech zostúpi Duch Svätý a obnoví tvárnosť zeme! Tejto zeme!“ Aby sa dedičstvo otcov v našom národe nielen zachovalo, ale i posilnilo a zveládilo.*“ Aj takto môžeme vyprosiť zdravé srdce národa a jeho jednotlivých členov. Pamätajte na tento úmysel môžeme aj pri záverečnom zvolaní litánie k Božskému Srdcu: *Ježišu, tichý a pokorný srdcom, pretvor naše srdce podľa svojho srdca*. Tak boli pretvorené aj srdcia svätých Cyrila a Metoda. Nešlo im o slávu sveta, ale o Božie kráľovstvo v srdciach ľudí a nebojme sa povedať, o večný život. Odkazujú to súčasnému človeku, ktorý vie vykonať nesmierne veľa pre časný úspech, že všetky iniciatívy majú byť nasmerované aj na večnosť. Ukončíme našu úvahu slovami sv. Pavla: *Veď ak je slávne*

to, čo je pominuteľné, to, čo ostáva, je oveľa slávnejšie (2 Kor 3, 11). Misia svätých Cyrila a Metoda rozosiela to, čo ostáva a je prítomné aj dnes, preto ich služba a obeta je oveľa slávnejšia. Nasledujeme ich príklad a rozširujeme to, čo pretrvá, čo priniesie požehnanie nášmu životu na zemi, a čo nás bude sprevádzať aj do večnosti. To je správne pochopený rozmer sily viery. Tak si zachováme citlivé srdce pred Bohom i pred potrebami ľudí a denne môžeme opakovať so žalmistom: *Srdce som si upriamil tak, aby plnilo tvoje príkazy navždy a navěky* (Ž 119, 112).

Túžbu po zdravom srdci národa podľa vzoru svätých Cyrila a Metoda sme vyjadrili aj svojou účasťou na „Pochode za život“ v Košiciach 22. septembra 2013.

Mons. Stanislav Stolárik

Podnety k správaniu sa na svätej omši

● **Deti patria do života Cirkvi a je správne ich privádzať na svätú omšu.** Sú súčasťou cirkvi, preto je normálne a dobré privádzať ich do kostola na svätú omšu. Pomáhame im vytvárať si tak vzťah k Bohu, k ľuďom, k situáciám, k miestu, čím budujeme jedno spoločenstvo. Vo farnosti máme pochopenie pre prítomnosť detí na svätej omši. K tomuto postojú chceme vychovávať aj ostatných, ktorí navštevujú kostol a svätú omšu. Rešpektujeme vaše deti, no napriek tomu je potrebné mať cit aj pre ostatných prítomných v kostole. Choré dieťa odporúčame neprivádzať na svätú omšu, berme ohľad na jeho zdravie a zdravie ostatných.

● **Svätá omša sa začína už u vás doma.** Pripravte deti na to, že sa idú stretnúť s Pánom Ježišom. Pripomeňte im dôležitosť tohto stretnutia a skúste ich motivovať, aby boli pozorné. Dieťa vidí rodičov, čo robia, čomu veria, ako sa správajú, a aj keď tomu nerozumie, kopíruje ich. Vo výchove nič lepšie ako príklad rodičov neexistuje. Svätá omša má dať impulz na to, aby sme si to, čo sme počuli počas prihovoru ešte vysvetlili, dorozprávali, aby sme sa domodlili a pripomínané spolu s rodičmi doma zopakovali.

● **Za správanie sa dieťaťa počas svätej omše nesie zodpovednosť rodič.** Správanie dieťaťa počas svätej omše ovplyvňuje jeho vek, povaha, temperament, jeho momentálne, fyzické a psychické rozporenie. Rodič najlepšie pozná svoje dieťa. Stanovením hraníc jeho správania (čo môže a čo nie), ich dôsledným dodržiavaním a láskavým prístupom, postupne učíme dieťa prežívať svätú omšu nielen navonok, ale aj vnútorne. Nebojte sa rázne pritiahnuť dieťať k sebe, alebo prisnejšie naň pozrieť. Ako rodičov vás budú vaše malé deti zrejme často vyrušovať, ale pride čas, keď po dobre zvladnutej výchove budete môcť opäť pokojne prežívať svätú omšu. Teraz je dôležité, že ste tu spolu ako rodina – deti tu vnímajú –, a že svätá omša sa stáva súčasťou ich života.

● **Na svätú omšu prichádzame včas.** Príchod načas vám umožní nájsť si vhodné miesto v kostole tak, aby dieťa mohlo svojimi zmyslami vnímať, prežívať a aktívne sa zapájať do priebehu svätej omše. Dieťa by

malo vidieť na oltár. Predné lavice pri Bohostánku sú vyhradené pre najmenšie deti a ich rodičov. Na vlastné dieťa, ktoré sedí vpredu treba vidieť a včas zasiahnuť, ak je nepokojné alebo rozptyľuje ďalšie deti. Predné lavice na druhej strane sú vyhradené pre staršie deti, ktoré navštevujú základnú školu. Miesto pre kočíky je v bočnej chodbe, kde môžete na obrazovke sledovať priebeh svätej omše tam, kde takéto priestory sú. Je potrebné rešpektovať priestory, ktoré máme.

● **Dieťa počas svätej omše hračky nepotrebuje.** Kostol nie je herňa. Hračkami odvádzame pozornosť nielen vlastného dieťaťa, ale aj ostatných detí. Vhodné sú knihy s priebehom svätej omše alebo s biblickou tematikou.

● **Počas svätej omše nejeme a nepijeme.** Deťom je potrebné primerane vysvetliť, že počas svätej omše nejeme a nepijeme, pokiaľ si to nevyžaduje zdravotný stav dieťaťa. Najesť a napiť sa je potrebné pred alebo po svätej omši.

● **Nenechávajte deti voľne behať a prechádzať sa po kostole.** Pohyb k deťom nerozlučne patrí. Nie každé dieťa vydrží pokojne sedieť. Dôležité je dieťaťu vysvetliť, že počas omše nebeháme po kostole a zbytočne sa neprechádzame. Ak sa potrebujeme premiestniť, robím to v pokoji tak, aby som nevyrušoval.

● **Počas svätej omše nerozprávame.** Počas svätej omše sa nerozprávame nahlas. Ak potrebujeme dieťaťu niečo povedať, vysvetliť, robíme to v tichosti. K otázkam dieťaťa sa vraciate po svätej omši a odpovedzte na ne. Rozprávať môžu deti vtedy, ak ich k tomu vyzve kňaz.

● **Vyjsť von alebo mimo kostola treba vtedy, ak je dieťa hlučné, nezvladnuteľné a nereaguje na vaše upozornenie.**

● **Zapojte sa aktívne do svätej omše.** Každá rodina svojou prítomnosťou dotvára atmosféru svätej omše. Ponúkame Vám možnosť priniesť obetné dary ako rodina. Môžete si zobrať na starosť čítania a prosby, zapájajte sa s deťmi do spevov a modlitieb. Po ceste domov, pri obede alebo večernej modlitbe sa rozprávajte o tom, čo Vás oslovilo počas nedeľnej svätej omše. Opýtajte sa detí, čo si zapamätali.

Tieto pravidlá by vás nemali odradiť privádzať deti na svätú omšu, ale sú pomocnou pri ich výchove. Nenechávajte sa odradiť neúspechom a nestráčajte vieru, ak všetko naraz nezmeníte. Chce to čas, našu i vašu ohotu, trpezlivosť, dôslednosť a láskavosť, aby sme sa naučili spoločne prežívať a sláviť rodnú svätú omšu.

Tieto pravidlá budú zverejnené na web stránke a nástenke. Budeme radi, ak nám sprostredkujete svoje postrehy, nápady i pripomienky.

Saleziáni Dona Bosca z farnosti Panny Márie Pomocnice kresťanov

Po stopách našich vierozvestov

Tak znela pozvánka na pútnický zájazd na Blumentálskej výveske. Keďže miestami boli rýchlo obsadené, absolvovala som púť, ktorú organizovali Saleziáni z Mileti-

čovej. Nevýhodu som videla v tom, že nebudem so svojim spoločenstvom, ale dodatočne som si uvedomila aj výhodu v tom, že spoznám nové spoločenstvo.

V tomto jubilejnom roku 150. výročia príchodu svätých Cyrila a Metoda na naše územie si s úctou pripomíname a usilujeme sa uvedomiť si všetko, čo pre duchovný rast nášho národa vykonali svätí Cyril a Metod a ich piati najvýznamnejší učenci a spolupracovníci – Gorazd, Kliment, Naum, Angelár a Sáva, **známi aj ako svätí Sedmopočetníci.** Stáli pri zrode slovenskej cirkevnej provincie, a tým i vlastnej štátnosti, kultúry a vzdelanosti. Kruté prenasledovanie Metodových učeníkov po Metodovej smrti spôsobilo, že boli nútení uchýliť sa do Bulharska, Macedónska a Dalmácie. To prispelo k rozšíreniu cyrilo-metodského dedičstva aj v iných slovanských krajinách. Podobne, ako boli prví apoštoli vyhnaní z Jeruzalema, následkom čoho sa rozšírilo kresťanstvo po celej zemi, aj učenci svätých Cyrila a Metoda boli vyhnaní z vlastnej krajiny, aby Božie slovo hlásali v slovanskom svete. **Európu formovali dva prúdy kresťanskej tradície, a tým aj dve odlišné, ale navzájom sa prenikajúce kultúry Východu a Západu.** Svätý Benedikt stojí na čele prúdu vychádzajúceho z Ríma, zo sídla nástupcov prvého apoštola Petra, svätí Cyril a Metod prinášajú príspevok gréckej antickej kultúry a zároveň i svetlo východnej tradície. Ako Byzantínci aj uprostred ťažkostí vedeli zachovať jednotu s Rímom, a tak sa stali mostom medzi oboma kresťanskými tradíciami v tom čase ešte nerozdelenej Cirkvi. Svätých Cyrila a Metoda ako duchovných otcov Slovanov v roku 1980 pápež Ján Pavol II. vyhlásil za spolupatroňov Európy.

Putovať sme začali 4. septembra ráno od kostola saleziánov. Prvá zastávka bola v **Zalavare-Blatnohrade.** Vybudoval ho na močaristom území knieža Pribina v polovici 9. storočia, potom ako ho v roku 833 vyhnan knieža Mojmir I. z Veľkej Moravy. V Blatnohrade okrem pevnosti postavil aj viacero kostolov, ktoré postupne odkrývajú. Z už odkrytých monumentov dominujú hlavne **základy Baziliky sv. Hadriána,** ktoré svojimi rozmermi udivujú aj súčasníkov. Dňa 22. júna t. r. tu slávnostne odhalili pamätník vierozvestom – sošosie svätých Cyrila a Metoda. Vyhotovala ho akademická sochárka Ludmila Cvengrošová.

Prvý deň nášho putovania bol konečným cieľom Belehrad v Srbsku, kde sme si prezreli **Katedrálu sv. Sávu, metropolitu srbskej cirkvi.** Je to unikátne dielo, tretia najväčšia katedrála na svete, ktorú budujú už vyše sto rokov a na dokončenie jej interiéru si ešte pár rokov počkáme. Roky budovania socializmu nepriali dielam oslavujúcim Boha, ale Pán Boh má časť dost. Tu ma zaujal výjav na obraze, s ktorým sme sa potom viackrát stretli, „Usnutie Panny Márie“, pri ktorej bol Pán Ježiš s dieťaťom v náručí. Tým dieťaťom je Panna Mária. Obraz vyjadruje v inej forme slová „ja som alfa a omega, začiatok a koniec“.

Cestou do macedónskeho Ochridu sme využili príležitosť a zastavili sme sa v ich hlavnom meste **Skopje. Mesto je rodom blahoslavenej matky Terézie,** zakladateľky Kongregácie misionárov lásky. Pôdorys

domu, v ktorom sa narodila albánskym rodičom, je v centre mesta označený zlato-žltou farbou a pamätnou tabuľou so stále horiacou sviečkou. O Macedónsko sa neustále viedli boje a slobodným sa stalo až po rozpade Juhoslávie. V roku 1963 postihlo krajinu silné zemetrasenie, tretina hlavného mesta zostala v ruinách. V dôsledku toho je tam mohutná výstavba, vlastne sú tam skoro len nové moderné budovy, mnohé v klasicom štýle. Pozoruhodná je záľuba Macedónov v sochách. Ich mosty lemujú desiatky sóch po oboch stranách a mesto je ich plné. Najdostojnejšie miesta patria svätým Cyrilovi a Metodovi, a ich žiakom. Ich úcta patrí aj Alexandrovi Macedónskemu, jeho otcovi Filipovi a cárovi Samuelovi. Nad mestom je kopec Triglav, na ktorom je obrovský kríž ako pripomienka prežitého zemetrasenia. Tento deň sme ukončili na brehu Ochridského jazera.

Mesto **Ochrid** leží na hraniciach s Albánskom a Gréckom. Jeho história je spätá so zakladateľmi slovanskej kultúry, **svätými Klimentom a Naumom**. Sv. Kliment bol prvý ochridský archieparcha. „Ochrid“ v preklade znamená Krásna hora. Antický názov bol „Lichtinidos“ - Hrad svetla. Bol hlavným hradom cára Samuela, ktorému svojho času patril celý Balkán. Ochridské jazero patrí medzi štyri najstaršie jazerá na svete (Bajkal, Tanganika, Titicaca). Voda v jazere je čistá, priehľadná, studená, vyviera z horských prameňov. V malebnom mestečku sme si prezreli **vrch Ploašnik, kde sv. Kliment založil univerzitu**. Tú teraz obnovujú, resp. znovu budujú na starých základoch. Nachádza sa tam **katedrála sv. Sofie zo 4. storočia**, najstarší byzantský chrám v celej krajine. V 14. storočí z neho Turci urobili mešitu. Fresky z 11. storočia sú zachované. Väčšina byzantských chrámov, ktorými sme prechádzali, mala podobný osud. Turci v lepšom prípade fresky zatreli vápnom, tie teraz obnovujú. V horšom prípade zoškrali omietku až po tehlu alebo skalú. Po ceste dolu sme prechádzali okolo **kostolika zasväteného Jánovi evanjelistovi**. Pod ním bol prístav, z ktorého nás malé bárky previezli do mesta. **Monastir sv. Nauma** sa nachádza v mieste prameňa, ktorý zásobuje vodou Ochridské jazero, na druhom konci mesta. V **chráme svätých archanjelov je uložené „tlúče“ srdce sv. Nauma**.

Balkán je krajina medu a krvi. Bal - znamená med, kan - krv. Med predávali všade v rôznych formách, s orieškami, ovocím alebo v celých plástoch. Krv v týchto krajinách tiekla a tečie často pre moc, bohatstvo i pre vieru. Ako keby sa plnila odveka múdrosť Indiánov „v mene si nesieš svoj osud“.

(Dokončenie v budúcom čísle.)

Táňa Hrašková

(Dokončenie zo s. 1)

myšlienky, že naše jednoduché dedinské matky dali nášmu národu kňazov a básnikov. Ja osobne som nikdy žiadnu báseň nenapísal. Nemám na to vloh. (Ešte na ZŠ nám dala súdružka učiteľka za domácu úlohu zložiť báseň - niečo na oslavu Vi-

ťazného februára, VOSR alebo SNP. Nič som nenapísal. Nie z dôvodov ideologického odporu, ale jednoducho nič ma nenapadlo. A ona mi to uznala.) Báseň nepíšem, ale o to s väčšou úctou sa dívam na ich tvorcov. Vo veršoch, v rýmoch alebo bez nich, vedľa vyjadriť mnoho „de profundis“ - z hĺbky svojej duše.

Spomínam si, ako raz počas teologických štúdií náš profesor biblickej gréčtiny Dr. Daniel Škoviera sa vyjadril v tom zmysle, že kultúru národa možno hodnotiť aj podľa vzťahu ľudí k poézii. A keď som v roku 2009 s pátrom Majernikom absolvoval púť po biblických stopách v Perzii, v meste Širáz sme navštívili aj hrobky - mauzóleá veľkých postáv perzskej literatúry ako boli básnici Háfiz a Sa'dí. Naša sprievodkyňa pritom okrem iného spomenula, že tamojšia mládež sa na týchto miestach zvykne podvečer stretávať a recitovať verše týchto poetov. Páter Majerník vtedy poznamenal, že si vie dosť ťažko predstaviť, ako by u nás niektorí prijali myšlienku postaviť veľkolepé mauzóleum Hviezdoslavovi alebo Hollému. Irán, ktorý má (nezaslúžene) vo svete povest spoločnosti fanatikov a barbarov (ide pritom o veľmi kultivovaný a veľkorysý národ už od biblických čias), nám môže poslúžiť ako inšpirácia.

V mojej snahe vyzdvihnúť od obdobia Veľkej Moravy osobnosti inšpirované Slovom a inšpirujúce slovom, poukázal som na jedného z nich. V básni „A ja tak túžil som byť poeta“ píše: *Iní spievať vedia / a ticho lkať, / že s uznaním poslucháči / potom povedia: / To básnik je, fakt, poeta! / Odpijú z kávy, sekt prichvália / a sladká ako med ďalej plynie reč. / Ale čo ja!? / Ako diaľkový expres / dušou mojou denne život hrmí. / Často neviem kam. / A zastaviť, / znamená so zradou sa objasť / a za pravdu uznať, čo je klam. /... ja však vykročil som krížovou cestou človeka... Azda aj v týchto slovách možno nájsť súvislosť s myšlienkou autora Vladimíra Kolníka, ktorú vyslovil pri predstavení svojej zbierky, a mňa vtedy napadlo, že to musím dať ako nadpis do novembrového úvodníka: *Báseň - rodná sestra modlitby*.*

Milí Blumentálci, je krásne, ak nás na ceste životom, niekedy krížovej, sprevádzajú básne. Ešte krajšie je (a to dokáže každý z nás), aby sme naše modlitby vysielali k nebesiam ako úprimnú oslavnú báseň - ódu venovanú Najvyššiemu, v ktorej vzdávame hold jeho Múdrosti, ktorá nás sprevádza.

Váš blumentálsky farár Branislav Čaniga

Z listov

Výlet na Bradlo aj do mini ZOO

V sobotu 28. septembra sme sa vybrali na autobusový výlet z kostola. Cesta ubehla rýchlo, lebo som tam mala kamarátky. Najprv nám pán kaplán Janko odslúžil svätú omšu v starobyľom kostole v Brezovej pod Bradlom. Keď sa omša skončila, tak sme sa išli pozrieť na neďalekú mohylu M. R. Štefánika. Pri mohyle sme sa odfotili

a na lúke sme sa s pánom kaplánom a pani katechétkou Evičkou zahráli rôzne hry. Potom sme znova nasadli do autobusu, ktorý nás zaviezol na milú rodinnú farmu. To bol úžasný záver nášho výletu. Na farme sme videli rôzne zvieratká netradičných veľkostí: mini zajačiky, maxi pasa, mini kozy, mini prasiatka, sliepky s chlpatými nohami, mini sliepky z Číny, mini kačičky a biele holúbky s pávím chvostom. Plni zo zážitkov z hier sme sa podvečer vrátili domov. Celý výlet sa mi veľmi páčil. **Nikolka, 9 r.**

Farská knižnica informuje

Za posledné mesiace zsa police našej farskej knižnice zaplnili novými veľmi zaujímavými prírastkami, z ktorých bolo ťažké vybrať jednu a ponúknuť ju čitateľskej verejnosti. Nakoniec voľba padla na horúcu novinku: **Jorge Mário Bergoglio,**

SJ: Otvorená myseľ, veriace srdce (vydavateľstvo Sali-foto, Stará Lubovňa, 2013, 213 s.)

Neverím, že by ste pri mene autora knižky mali nejakú pochybnosť o jeho identite, lebo argentínsky kardinál je od marca tohto roku pápežom Františkom. Tieto texty písal už dávnejšie, ale vôbec nestratili na hodnote. Sú rozdelené do štyroch odlišných myšlienkových okruhov, z ktorých každý tvorí viac ako desiatka hlbokých, ale zároveň veľmi praktických teologických zamyslení. Všetky končia námetom na modlitbu a na vlastné vnútorné prehĺbenie. Nestačí naberať nové informácie, potrebné je ich premodliť a pretaviť do konkrétnosti života.

Z nedeľných príhovorov Svätého Otca poznáme jeho jednoduchý štýl a veľmi charakteristickú pravdivosť a schopnosť pomenovať problémy jednoducho a prakticky ich riešiť. Táto jeho schopnosť sa prejavila aj v tomto diele. Teologická reflexia nad Božím slovom, jednoducho zhrnutá a zrozumiteľná širokej čitateľskej verejnosti, a zároveň zatiahnutie na hĺbnu v modlitbovom zápase o autentickú vieru a praktizujúcu lásku je to, čo v tejto knihe môžete nájsť. Jej čítanie je ako pitie z čerstvého prameňa, kdekoľvek ju otvoríte, všade môžete začať, lebo text je formulovaný zrozumiteľne, témy sú volené aktuálne a nadčasovo.

Knihy môže slúžiť na dennú meditáciu, dokážeme pri jej pozornom čítaní zabudnúť na čas, ale nie je to vôbec stratený čas, lebo je to čas strávený pri Ježišových nohách vo fascinujúcom počúvaní Božieho slova a v nenápadnom návode ako ho premietnuť a pretransformovať do nášho bežného života.

Verím, že čerpanie z myšlienok tejto knihy nám pomôže žiť zmyslupnejšie a byť autentickými kresťanmi, aby naše svedectvo v našom okolí bolo aspoň trochu podobné svedectvu pápeža Františka, ktorým fascinuje celý svet.

Monika Šandorová

ÚRADNÉ HODINY NA FARSKOM ÚRADE

doobeda Po – Pi: 9,00 – 11,00 h; poobede Po – Št: 14,30 – 16,30 h; telefón (kancelária): 55 56 23 19, 0904 555 566; zaopatrovací mobil: 0948 313 363 (služi výlučne na zaopatrovanie chorých).

SVÄTÉ OMŠE

• **nedeľa a sviatky:** 6,00; 7,30; 9,00; 10,30; 12,00 (ak sviatok pripadá na sobotu, sv. omša o 12,00 h nie je); 16,30; 18,00 (mad.); 19,00 h; • **pracovný deň:** 5,45; 6,30; 16,30; 18,00 h, v sobotu popoludní len o 18,00 h; vo štvrtok o 18,00 h sv. omša v latinskom jazyku; • **sviatok v pracovný deň:** 5,45; 6,30; 10,30; 16,30; 18,00; 19,00 h alebo podľa oznamov; • **deň pracovného pokoja, ktorý nie je cirkevne prikázaný sviatok:** ako v nedeľu; sv. omša o 18,00 h nie je.

Počas školského roka:

sv. omša pre mládež utorok – 18,00 (spieva zbor Běčkari)

sv. omša pre birmovancov piatok – 18,00 (spieva mládežnícky zbor)

sv. omša pre deti nedeľa – 10,30 (spieva mládežnícky zbor)

VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA

• vo **všedné dni** ráno pri sv. omši o 6,30 h, večer pri sv. omši o 16,30 h a pri sv. omši o 18,00 h • v **prvopiatkovom týždni** aj pri rannej sv. omši o 5,45 h (pondelok až piatok); vo štvrtok a piatok od 15,00 h • v **nedeľu dopoludnia** medzi sv. omšami (v prípade potreby aj počas sv. omše).

FATIMSKÁ SOBOTA

2. 11. po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda asi o 7,15 h, kedy sa chceme stretnúť pri modlitbe posvätného ruženca.

VEČERADLO S PANNOU MÁRIOU

v sobotu 16. 11. ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h.

ADORÁCIA

• v **stredu** po skončení sv. omše, ktorá začína o 6,30 h, s modlitbou sv. ruženca • vo **štvrtok** po skončení sv. omše, ktorá začína o 16,30 h; do 17,55 h.

KATECHÉZA

• **rodičov, ktorí žiadajú krst svojho dieťaťa**, každú stredu o 18,00 h. Účasť obidvoch rodičov je potrebná. Očakávame aj krstných rodičov. Nahlásiť krst dieťaťa a vyplniť krstný listok možno v ktorýkoľvek deň v úradných hodinách v kancelárii farského úradu. Potrebným dokladom je rodný list dieťaťa.

• **pred prijatím sviatosti manželstva** sa snúbenci stretnú dvakrát s kňazom, raz s psychológom a raz s lektormi prirodzeného plánovania rodičovstva. Stretnutia snúbencov sú v pondelky o 18,00 h – jednotlivé dá-tumy nájdete na farskej webovej stránke. Je vhodné zachovať poradie stretnutí. Treba sa hlásiť aspoň tri mesiace pred plánovaným termínom sobáša.

• **príprava birmovancov** prebieha v skupinových stretnutiach vo všedné dni na fare. V pondelky, utorok a stredy o 18,00 h a v štvrtky a piatky o 17,00 h na fare. Zvlášť pre birmovancov je sv. omša v každý piatok o 18,00 h.

KNIŽNICA SVÄTEJ KATARÍNY - BLUMENTÁL

v utorok od 15,30 do 17,00 h, v stredu od 9,00 do 11,00 h a vo štvrtok od 16,00 do 18,00 h.

PORADŇA

• **pre prirodzené plánovanie rodičovstva** (Billingsova):
St 17,00 – 19,00 h; potrebné je objednať sa na tel. č. 02/45 94 39 30;
• **sociálna:** Po 9,00 – 11,00 h;
• **právna:** v stredu 15,30 – 17,30 h, 1. a 3. štvrtok 9,00 – 11,00 h.

ŽENY ŽENÁM

sa stretá v prvý štvrtok od 14,00 do 16,00 h v miestnosti pre návštevu a katechézu.

ÚMYSEL APOŠTOLÁTU MODLITBY NA NOVEMBER

Všeobecný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby ťažko skúšaní kňazi mali vo svojom utrpení útechu, v pochybnostiach oporu a vytrvali vo vernosti.

Misijný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby cirkevné spoločenstvá v Latinskej Amerike posielali misiónárov do ďalších cirkevných spoločenstiev.

Úmysel Konferencie biskupov Slovenska:

Nech sa na prihovor slovanských vierozvestov svätých Cyrila a Metoda naša viera vo vzkriesenie z mŕtvych a vo večný život stáva dôvodom prežívania duchovného spoločenstva s našimi zosnulými bratmi a sestrami.

VÝZNAMNÉ LITURGICKÉ DNI

1. 11. Všetkých svätých

2. 11. Spomienka na všetkých verných zosnulých

9. 11. Výročie posviacky Lateránskej baziliky

11. 11. Sv. Martina z Tours, biskupa, hlavného patróna

Bratislavskej arcidiecézy

21. 11. Obetovanie Panny Márie

24. 11. Krista Kráľa

30. 11. Sv. Ondreja, apoštola

OZNAMUJEME

- **sväté omše** v prikázaný sviatok – **Slávnosť Všetkých svätých** 1. novembra budú ako v nedeľu;
- **1. novembra o 15,00 h** sa pri hlavnom križi na **Ondrejskom cintorine** bude konať dušičková pobožnosť;
- v **našom kostole** sa bude dušičková pobožnosť konať **2. novembra po svätých omšiach, ktoré začínajú o 6,30 a 16,30 h;**
- **sväté omše 2. novembra** v našom kostole budú o **5,45, 6,30, 16,30 a 18,00 h.**

PRIPOMÍNAME

- **Veriaci, ktorý v deň Spomienky na všetkých zosnulých** (2. 11.) nábožne navštívi kostol alebo kaplnku a pomodlí sa Modlitbu Pána a urobí vyznanie viery (Verím v Boha), **môže získať úplné odpustky**, ktoré sa môžu privlastniť iba dušiam v očistci. Okrem tohto odpustkového úkonu sa žiada splniť tri podmienky: **sv. spoveď** (krátko predtým alebo potom), **sv. prijímanie** (najlepšie v ten istý deň) a **modlitba na úmysel Svätého Otca** (stačí Otčenáš, Zdravas' a Sláva). A vo všeobecnosti **treba vylúčiť akúkoľvek pripútanosť k hriechu aj k všednému**. Tieto odpustky možno získať od poludnia predchádzajúceho dňa (teda 1. novembra od 12. hodiny) až do polnoci určeného dňa.
- **Veriaci, ktorý nábožne navštívi cintorin** a aspoň myslí o sa pomodlí za zosnulých, **môže získať odpustky, ktoré sa môžu privlastniť iba dušiam v očistci**, raz denne od 1. do 8. novembra. Treba splniť aj ďalšie podmienky. Jedna spoveď však stačí na všetky odpustky.
- **Omšové úmysly** na mesiac december sa budú zapisovať v pondelok **5. novembra 2013** v krstnej kaplnke **od 16,00 h.**

POZÝVAME

- V **nedeľu 10. novembra o 15,00 h** sa v rámci cyrilo-metodského jubilea v seminárnej miestnosti Farského úradu Blumentál na Vazovovej ul. uskutoční prednáška slavistu **prof. Jána Doruľa** na tému: **Otázky slovenského jazykového a historického vývinu (O krajine a vlasti starých Slovákov)**. Všetkých srdečne pozývame.

Tento mesiac si náš pán organista Vojtech Gabriel so svojou manželkou obnovia svoj manželský sľub po šesťdesiatich rokoch spoločného života. Obom manželom úprimne blahoželáme a budeme spolu s nimi prosiť Pána, aby ešte mnoho rokov mohli byť krásnym vzorom pre rodiny najmä mladých, ktorí sa neraz zriekajú spoločného života a svoj sľub daný pred Pánom času a večnosti porušujú.

Blumentál, vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Bratislava Blumentál, Vazovova 8. **Zodpovedný redaktor: Xénia Duchoňová. Cenzor: Branislav Čaniga. Spolupracovníci:** Zdenko Tkáčik, Jozef Pajerský, Ján Sitár, Daniel Dian, Marián Bér. S povolením Arcibiskupského úradu v Trnave zo dňa 16. 12. 1997 č. 4264/97. Príspevky v rozsahu maximálne dve normostrany, návrhy a pripomienky k farskému časopisu môžete dať v zalepenej obálke do sakristie farského kostola alebo do farskej kancelárie pod zn. časopis Blumentál, resp. poslať na **mailovú adresu: blumdux@centrum.sk**. Redakcia si vyhradzuje právo úpravy príspevkov. Sadzba: Forma, s. r. o. Tlač: VEDA, Bratislava. **Internet: www.blumental.sk.**